

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA 93.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Megmozdul az ország.

Makó, dec. 16.

A székesfőváros impozáns határozata után, mellyel bizalmatlanságot szavazott a kormánynak, kell, hogy az egész ország felelősen megmozduljon s kövesse a főváros fényes példáját.

Nem lepett meg bennünket a főváros határozata, minthogy nem lehetett meg senkit sem, aki józanul s komolyan ítéli meg a helyzetet s nem a mungótábor erkölcstelen alkotmánytiprástól megrezegedett gondolkozásával.

Mert mi történt a főváros törvényhatóságának gyűlésén? Egszerűen az, hogy a főváros polgársága, amely rendkívül sokat nyelt az utóbbi hónapokban, megcsömörlött a kormány undorító dologától s bátor szóval kimondta, hogy elég! ne tovább!

Nagy jelentőségű dolog az, hogy a főváros nem tartja bizalmára érdemesnek a mungó kormányt, mert a főváros eddig minden kormányt hűségesen támogattott. Míg óriási erkölcsi undorral viselhetik a főváros a kormányt, ha most a legválságosabb időben nyíltan ellene fordul.

A főváros példája nem maradhat hatás nélkül. A többi magyar városok is átfogják érezni a főváros bizalmatlanságának nagy horderejét s sorra megfogják mozdulni, hogy felelősen tiltakozó szavukat, bizalmatlanságukat, megvetésüket a hatalom jelenlegi bitörői, az alkotmánytipró, a nép képviselőit kidobáló mungó csorda ellen.

Mert mikor a mungók kidobálták a magyar nép képviselőit a parlamentből, korántsem gondolták, hogy tulajdonképen magukat dobálták ki, egy félrevezetett, pálinkával, pénzzel megvesztegetett, tömeg bizalmából, mert most már beláthatja mindenki, még az is, aki eddig munkapárti volt, hogy ez a nemzet nyakán élősködő pióca had, a hatalom hizlalásáért, oda dobja nemcsak alkotmányunkat, közszabadságainkat, hanem utolsó falat kenyérünket, testünket, lelkünket, ifjainkat, aggjainkat még csak nyomorékjainkat is, a telhetetlen militarizmusnak.

A legutolsó letárgyalt törvényjavaslatok után, mindenki tisztában van azzal ebben az országban, hogy a hatalom bármely percben kihuzhatja feje alól az utolsó párnát, a szájából az utolsó falatot, azután pedig a mindenéből kifosz-

tott polgárt a hatalom szöges korlátsával oda hajszoltatja sáncot, árkot ásni.

Ilyen szomorú körülmények között megvisszázó dolog a főváros férfias, nyílt állásfoglalása a kormány ellen. Most már csak az

kell, hogy az egész ország megmozduljon s meg is fog mozdulni s úgy elfogja söpörni a mungóhadat, hogy pár év múlva csak mint átkos emlék fog élni minden magyar lelkében.

Teljes a bizonytalanság.

Békés hírek — harci készülődések.

Megkezdődött a nagykövetek tanácskozása. — Szerbia enged. — A harcoló görögök. — Bulgária folytatni akarja a háborút.

Háboru a békében.

Az egyre-másra érkező békés hírek dacára a feszült külpolitikai helyzet komoly szemi-lője megállapíthatja, hogy a rendkívül kiélestedt komoly helyzet nem változott. Aki a békés híreket készpénznek veszi s azt hiszi, hogy már most egy-kettőre nyakig leszünk a békében az nagyon csalódik. A rideg, de igaz tényállás az, hogy a legteljesebb bizonytalanságban vagyunk. Nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap. Ez a bizonytalanság talán károsabb s jobban elsovasztja egy nemzet idegeit, mint egy eselleges legszomorubb bizonyosság.

Békés hírek — harci készülődések.

Az összes lapok tele vannak békés hírekkel. Mindegyik nagyhatalom derűre-borura békés nyilatkozatokat terjeszt, hogy így-ugy békések a szándékal s a békés hírek dacára azt látjuk, hogy minden nagyhatalom lázasan készülődik. Oroszország minden cáfolat ellenére mozgósít. Németországban is a legaprólékosabb gondolat készülnek a mozgósításra. Angliának készen áll egész hajóhada. Szóval a nagyhatalmak fegyverek élén dajkálják a békét, amely ilyenformán, föltétlenül elpusztul.

Megkezdődött a nagykövetek tanácskozása.

Ma vette kezdetét Londonban nagy követség konferenciája. Az egész világ szeme most az angol főváros felé fordul. A legnagyobb és legmesszemenőbb reményeket

fűzik a nagyhatalmak képviselőinek tanácskozásához. Várják nevezetesen azt, hogy nemcsak a balkáni függő kérdésekre vonatkozólag tudnak kivezető utat találni, hanem Európát is megmentik egy véres és iszonyu háborútól. Ez esetben mulhatlan érdemeket fognak szerezni az emberiség körül s neveiket a történelem fényes betűkkel fogja megörizni.

Szerbia enged.

Megbízható helyről jelentik, a szerb kormány egyre határozottabban hajlik a kikötő kérdés békés megoldása felé. Szerbia, mint mondják, továbbra is nyomatékkal fogja képviselni az Adriai tengerhez vezető ultra támasztott igényeit de szó nélkül aláveti magát Európa akaratának. Ha pedig Ausztria-Magyarország pozitív formában talán ultimátum formájában kötelező választ követelne tőle, a szerb kormány követni fogja a hármas entente, főképp Oroszország tanácsát és oly választ fog adni, melyet ezek a hatalmak szükségesnek tartanak.

A harcoló görögök.

A janinai hadtest parancsnokának távirata szerint a görög haderő, amely két ezred gyalogságból, nagyszámu irreguláris csapatból és egy hadi űtegből állott, a két nap előtti hondraki és dersiki között Janinától keletre lefolyt harcban jelentékeny veszteségeket szenvedett. A görögöket Patasheprü és Maoberagh felé visszavertük. A

nyugati hadsereg parancsnokának egy másik távirata szerint, amely e hó 12 ről van keltezve, a török csapatok heves támadást intéztek az ellenséges haderő ellen, amely Sarandánai partra szállott és rendes csapatokból, irregulárisokból, egy hegyi űtegből és egy mitrailleursebből állott. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett és a török csapatoktól üldözötve, rendellenül vonult vissza Santiqaranta és Chimara felé.

Bulgária folytatni akarja a háborút.

A „Mir“ megállapítja, hogy a bolgár szobranje tagjainak hangulata inkább harcias és a többség nem helyesli, hogy a bolgár hadsereg közvetlenül Konstantinápoly kapui előtt megálljon. A képviselők inkább a béketárgyalások meghiúsulását óhajtják.

Háboru a békében.

A közvélemény nyugtalanságának és félelmének oka azok a hírek, amelyek európaszerte hadi előkészületekről behívásokról csapatszállításokról szólnak. Konstatálnunk kell, hogy ezek az előkészületek nemcsak nem jelentenek szükségképpen háborút, hanem a békét szolgálják. Az a hatalom, amely érdekeinek békés diplomáciai uton érvényt akar szerezni, kénytelen demonstrálni azzal az erővel is, amelyre támaszkodik.

Aki békét akar, gyűjtse össze a puskaporát. Az emberek most nyugtalankodnak panaszkodnak és azt mondják inkább legyen háboru mint ez a bizonytalanság. Komoly és nagy érdekek védelme áldozatokba kerül de ennek nem kell a modern korban szükségképpen barbár vérontással járnai. A hadseregek arra való, hogy a diplomáciai munkáját támogassák. De éppen azért elég az erőnek ez a vértelen szembeállítás és mérkőzése. Annak a vad és kiméletlen pusztulásnak életben vagyomban az anyagi és szellemi haladás minden értékben amelylyel egy háboru jár nem kell elkövetkeztenie.

Ez a vértelen háboru, az erőnek ez a csöndes mérkőzése már igenis folyik. Balga beszéd tehát azt mondani, hogy legyen vége a bizonytalanságnak, jöjjön inkább a háboru.

A helyzet komoly, de izgalomra, félelemre egyelőre nincs oka a monarchia népeinek. A háboru már folyik. A diplomácia fogja eldönteni, hogy ki győzött?!

ÉRTESITEM

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDEGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint rumok és tea-rumok és mindenféle liquörök legelőnyösebb beszerzési forrá.

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

Makóváros villamos árammérője.

Lomtárban pihen a törött masina.

Makóvárosának van már tűzoltó létrája, villamos árammérője, melyek olyan beszerzések, mikre Makón egyáltalán szükség nincs, de nincs a városnak betegszállító kocsija, mire ugyszólván csaknem mindig szükség van és ha valahol valami baleset történik, megjelennek a tűzoltók és hordágyon cipelik az illetőt.

Ez alkalommal azonban nem a betegszállító kocsit beszerzésének szükségességéről akarunk írni, mert annak szükségességéről fölösleges is írni, annak szükségességét mindenki belátja. Most csak a beszerzett villamos árammérőre teszünk egy-két észrevételt.

A villamos árammérőt a képviselőtestület határozatából kifolyólag Kolossy Jenő volt városi főmérnök javaslatára szerezte be a városi tanács.

Most kiderült, hogy Makóvárosának nem erre az árammérőre volt szüksége, mert hiszen a villamos áram feszültségéről bárki bármikor meggyőződhetik, ha lemegy a villanytelepre. Megmutatja ezt ott egy órákészülék.

Makóvárosra nem is ilyen készüléknek beszerzését célozta, mikor kimondotta az ellenőrzést megkönnyítő eszköznek beszerzését.

Tulajdonképpen olyan készüléket akart Makóvárosra beszerezni, melylyel a villamos órákat kellett volna ellenőrizni, mert van ilyen készülék is. Ez a készülék pedig, mint szakemberek állítják, nem került volna többre 8-9 száz koronánál, míg a Kolossy javaslatára beszerzett készülék 3800 koronájába került a városnak.

Valószínű, hogy a volt főmérnök is belátta baklövését, mert a nagy költséggel beszerzett eszköz soha sem került használatba. Bedobták a városi széképület egy kamrájába, hol össze is lőrt.

Most az új főmérnök a villanyvilágítás ellenőrzése tekintetében is meg akart felelni kötelezettségének és minthogy hallotta, hogy a városnak van erre nézve megfelelő készüléke, azt üzembe akarta helyezni. Nagy álmétkodva tapasztalta akkor Pekanovics főmérnök, hogy Makóvárosának nem erre a készülékre lett volna szüksége, hanem olyanra, melylyel az órák pontosságát mérik.

Azt hisszük, hogy Makóváros képviselőtestületének ezek után nem marad más kötelessége, mint megtenni a szükséges lépéseket Kolossy ellen, hogy a város az általa kidobott 3800 koronájához jusson.

A makói önkéntes ápolónők.

Holnap délután beosztják őket csoportokba.

A legnagyobb dicsérrel kell megemlékeznünk ma is annak a nagyszerű emberbaráti akciónak sikeréről, mely Makó város nemessen érző honleányait társadalmi különbség nélkül egy táborba sorakoztatta, hogy ha kell, ha hívja őket a haza, ott legyenek, enyhítsék a szenvedést, ápolják a harcok sebesültjeit.

A mai nappal a jelentkezők száma jóval fölülmulja a 180-at. Ily körülmények között az ápolónői tanfolyam teljes sikere biztosítva van. Épp ezért az akció megindítója, Rákossy Gyula rendőrkapitány helyénvalónak találta, hogy az önként jelentkezőket csoportokba ossza. Ez a beosztás holnap *kedden délután 5 órakor a vármegyeház nagytermében fog megtörténni.* A rendőrkapitány ezután is felhívja a jelentkezőt hölgyeket, hogy holnap, kedden délután 5 órakor, a vármegyeház nagytermében megjelenni sziveskedjenek.

A ma jelentkezett hölgyek névsora következő:

Barna Piroska, Fleiszig Gizella, Mis Maud Kárter, Hári Mariska, Ponyecz Iluska, Vajda Istvánné, Dózsa Margit, Dózsa Ilona Dózsa Cila, Elek Erzsébet, Tomonyik Margit, Kiss Antalné, Marjai Juliska öz. Balogi Istvánné, Bajusz Andrásné Juhász Józsefné, M. Molnár Mihályné, Kockás Józsefné, Tóth Istvánné, Gombó Herman Gombó Teréz.

Kovács Gyula az esküdtek előtt.

Ítélet csak holnaputánra várható.

Óriási érdeklődés mellett kezdtek ma meg Kovács Gyula pörének tárgyalását. A tárgyaláson megjelent Tisza István is, azt akarta, hogy először őt hallgassák ki, de a tárgyalást vezető bíró leintette. Először Kovács Gyulát hallgatták ki, aki gyönyörűen, a legteljesebb összefüggésben adta elő a híres revolverlövéses történetét. Elmondta, hogy az alkotmánytiprás s Tisza erőszakosságai önkívületi állapotba hozták s így történtek meg a revolverlövéses. Majd Tiszát hallgatták ki. A tárgyalás folyik s ítélet csak holnaputánra várható.

— Helybeli ügyes, megbízható ügynök kerestetik, aki jutalék mellett szép jövedelemre tehet szert. Cim a kiadóban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Dec. 17. Római kath. Lázár 9 ór. kath. Dec. 4. Borbála sz. Nap két 7 óra 44 percekor nyugszik 4 óra 44 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyhe elvélve csapadék. Deimómerseket: 36 Celsius.

Bevonult katonáink karácsonya.

Olvasóinkhoz.

Friss szél szántja fel az utakat, fehér lepel borítja a határt, itt a tél közeleg a karácsony és a messzsi, határszéleken, földön földön sátrakban tulzsfolt kaszárnyákban magyar fiúk, magyar családapák táboroznak állig fegyverben, egy borzalmas bizonytalanság örökös izalmában.

És itt apró kis házakban és ragyogó pajtáknak sötét árnyékát veti elő a karácsony, amely ki tudja mit hoz és amelynek ünnepet hangulatából ezidén hiányozni fog a fiú, az apa, a testvér.

Ilyen lesz ez a mostani karácsony.

A Makói Független Ujság szerkesztősége elhatározta, hogy módot keres enyhíteni a határszéleken harci készülődések gyötrelmeiben állomásozó katonák karácsonyának ridegségét.

Gyűjtést indítunk a háborús karácsonyra s a begyűjtő összegből — az illetékes hatóság útján — karácsonyi ajándékot küldünk a Makóról behívott tartalékosoknak és ha — amint sajnosan valószínű — akad család amely a kenyérkereső távollétében szükségét szenved a karácsony ünnepén is az ilyen családnak segínyt nyújtunk.

Minden fillérrel nemes emberiséges célt szolgálnak az adakozók s ezért kérjük aki csak teheti adjon mindenké.

Bármily csekély összeget is szívesen fogadunk s az adományokat napról-napra fogjuk nyugtázni.

Felhívásunk nyomán mai napig következő adományok folytak be Szerkesztőségünkhöz: Vegh Pál pénzügyi titkár 6 korona Dr Kiss Pálné 5 korona, Kiss Magda 2 korona.

— Bizottsági ülések a megyén. Szerdán délelőtt *Hervay* István alispán elnöklésével két bizottsági is tart ülést, ugymint a tiszti nyugdíj választás és a községjegyzői nyugdíjválasztmány.

— Kinevezés. *Galambos* Ignác dr. polgármester *Horváth* János kalaszeri tiszviselőt a városhoz dijnoknak nevezte ki.

— Felolvasás a társadalmi egyesületben. A makói társadalmi egyesület vasárnap este kezdte meg a szokásos felolvasási estélyek sorozását, Ezek az estélyek minden évben igen sikerültek szoktak lenni Ilyen lesz a vasárnapi is melyen azokat is szívesen látják, kik nem tagjai az egyesületnek.

— Pályázat ösztöndíjra. A csanádmezei tanítóegyesület pályázatot hirdet a kezelése alatt álló árvaalap 2-ik félévi kamatára. A segítőalap 2. §-a értelmében pályázhatnak elsősorban csanádmezei és az egyesület kötelékében volt tanítók, másodsorban a tanítónők árvái, harmadsorban vármegyebeli és az egyesület kötelékébe tartozó elagzott, munkaképtelen tanítók és tanítónők, negyedsorban a csanádmezei és az egyesület kötelékében levő tanítók és tanítónők jómagaviseletű és kiváló előmenetelt tanusító gyermekei, nem nem zárván ki a tanítók vagy tanítónők iparos vagy kereskedelmi pályán lévő gyermekeit sem. Kellően felszerelt kérvények 1912 december 3-ig *Lenygyel János* egyesületi elnökhöz Reformánskovácsházára adandók be.

Karácsonyra csak a milliószor bevált Dr. Oetker-féle vények szerint készítsük süteményeinket, amelyek minden élelmiszerüzletben vagy egyenesen Dr. Oetker A.-tól (Baden-Wien) kaphatók ingyen és bérmentve. Fínom karácsonyvára való sütemény, karácsonyi kalács, vanília sütemény, mézeskalács, továbbá kuglóf, sfb. Dr. Oetker vényei szerint és Dr. Oetker sütőporával igen könnyen készíthetők. Mindezek a sütemények igen finom ízűek, könnyen emészthetők és különösen gyermekek számára ajánlhatók. Emellett ezeket a süteményeket minden háziasszony — anya, szakácsnő — saját sütőjében a legkönnyebb idő alatt elkészítheti. A sok ezer elismerőlevelével ékebben szól mint minden ajánlás.

— A halálraitót c. szenzációs dráma kerül az Urania kedd és szerdai előadásain a vászonra. A főszerepet *Henny Porten* a mozik csillaga, a legszebb színész játsza. Már maga ez a körülmény is érdekesé teszi az előadást, de nem fognak hiányozni a nevetettő számok és az eredeti természeti felvételek sem. A „redhau tormaünnepély” és „Románia vadregényes tájai” c. természeti felvételek a színes látványosságok legszebbjei, amelyeket közönségünk még sokszor kívánja majd látni. Bővebb felvilágosítást a műsor nyújt, amelyet mindenki ingyen kap.

Magyarcsanád határán a csigai vasúti őrház mellett kilenc és félhold szántóföld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni *Kecskeméti Károlynénál* Makón, 2537. szám. alatt.

Sárga takarmányrépa

kisebb és nagyobb mennyiségben métermázsánként az udvarban kapható **Iritz Sámuel öz. cégnél.**

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talaju, 8—10 Mm. kis holdankénti terméshozammal, szép lakással és gazdasági épületekkel, ingyen **takarmánnyal.**

Kedvező árban es feltételekkel kiadó.

Értekezni lehet **Iritz Miksa** makói lakossal

A makói piacról.

Minden olcsóbb.

A vasárnapi piacon sok tanyai embert láttunk, akik a rossz utak dacára bejöttek a makói piacra. Legtöbbjük azonban nem igen hozott eladni valót, inkább megtapasztalni jöttek az árakat, amelyek bizony változatlanok voltak, sőt mintha minden árucikk csak olcsóbb árakon kelt el volna a vasárnapi piacon, mint pénteken.

Az árak olcsóbbodásában egyébként része van a tartósan szép időjárásnak, melyet a mezőgazdaságra nézve igen kedvezőnek tartanak. A budapesti gabonatözsde, ma a buza métermázsájáért 22 korona 80 fillért fizettek, míg Makón vasárnap 20 korona 80 fillér volt a buza métermázsájának az ára.

A kukorica is változatlanul olcsó áron kel, vasárnap 10 koronáért vásárolták métermázsáját. Budapesten is csak 12 koronát fizettek a mai gabonatözsde a kukorica métermázsájáért.

A hagymapiacra változatlanul nagy a pangás és a lanyhaság. A hagymaféléknek semmiféle ára nincs. A vöröshagyma métermázsájáért 3 koronát, a fokhagymáért 6 koronát, a dughagymáért pedig 16 koronát fizettek 100 kilogrammként. Az árak javulására semmi remény nincs.

Egy embertelen makói emberről.

Agyonkinozta a lovát.

Ne bántsát az állatot! Az állatvédők emberséges intelmé hiába hangzik fel unós untalan, durva lelkű, kegyetlen szívű ember mindig fog akadni. Csak azt sajnáljuk a szegények, hogy ép Makón, ami értelmes józan lakosságú között akad kegyetlen állatkinzó.

Szücs Sámuel az a makói kegyetlen szívű ember, aki ellen a rendőrség ma eljárást indított durva állatkinzásért. A kegyetlen ember tegnap valamit szállított, miközben lova megcsuszott s elesett, a durva lelkű ember utói verni kezdte a szegény állatot, majd midőn az nem bírta felkelni egy láncot hurkolt a nyakaköré s a másik lóval vonszoltatta, vagy 150 méternyire. Ezt már a szegény pára sem bírta ki s megfulladt.

A kegyetlen állatkinzó ellen szigorú eljárást indított a rendőrség.

Mindenki től elhagyatva...

Egy makói csavargó szomorú sorsa.

Az élet kegyetlen viharcsapásaitól üzve-hajszolva, halálrasedzeten rogyott össze ma egy vásári csavargó, kinek egész élete a nyomorúság a szenvedély szakadatlan láncolata volt. Úzött, hajszolt élete ott fejeződött volna be az utcán, ahová a társadalom kizsárolta. Szerencséje-e vagy szerencsétlensége, hogy az emberi könyörületesség még egyszer megállott őszerszokadt testénél, felemelte s a kórházba vitte, ahol most ápolják.

Rácz János 44 éves makói emberről van szó, akit bizonyára sokan ismernek Makón. Dologkerülő embernek ismerik, aki nem

szerette sohase megfogni a kaszaka nyelét. Hát bizony ez is igaz, de ennek talán nem Rácz János az oka. Egész életében nem akadt senki, aki jó szót szólna hozzá, aki neki örült volna! Senki sem tanította. Szeretet nélkül nőtt fel, nem csoda hát, ha elzülött s dologkerülő lett.

Míg fiatalabb volt s birta a munkát, addig csak megvolt valahogy, de mikor elshantak felette az évek, s erőt megfogyatkoztak, bizony sokat kellett nélkülöznie s ázni-fázni. A sok nyomorúság egészen megtörte, öreggá tette, megrokkantotta. Éhezve, fázva csatangotta be az utcákat. Már helye sem volt sehol, ahová fejét lehajthatta volna. Pedig tegnap már jártányi ereje sem volt, összerolte a betegség. Bevászorgott a Korona udvarán levő istállóba, ott összerokadt s eszméletlenül terült el. Ugy akadtak rá reggel a kocsisok, akik nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, ahol intézkedtek kórházba szállítása végett.

Ott fekszik most Rácz János mindenkítől elhagyatva, a kórház vaságyán, hányatott életét itt is fogja befejezni s élete utolsó óráiban mégis csak megéri, amit egész életén nélkülözött, amire hiába várt, egy kis szeretetet, jó szót, s azt a csekély gyöngédséget, ami a kórház emberszeretetéből neki is kijár.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(33)

Szegény Boriskám!

Róza székét tolt Dénes alá.

Dénes a székre bocsátkozott s rákönykölt az asztalra.

Nagyon kimerült az emelet megmászásában.

Boriska nincs a nyomdában, suttogta a beteg.

Nincs? . . . Meghalt talán? szölt Dénes megdöbbenve. Oh, csak mondja mama, mondja ki bátran, kibírja a szívem . . . Boriska meghalt bánatában, szerető szíve meghasadt és már kint pihen a temetőben.

Boriska beteg édes anyja iszonyu lelki izgatottságot állott ki.

A hazatért férjnek, ki imádja nejét, ki gazdaságot, jólétet, tisztelést és becsülést taszított el magától Boriskáért, azt kellett volna megmondani, hogy Boriska elment a vőlegényével.

Rettenetes helyzet volt ez!

Mama hallgat és az én szívem percről percre nyugtalanabb lesz, türelmetlenkedett Dénes. Szóljon, szóljon kérem, különben fel-lármázom az egész házat és a lakóktól tudom meg, Boriskámát mikor temették.

Édes fiam, kedves vőm, Boriska nem halt meg . . . Nem. . . Ó é!

É! mondá Dénes kitörő örömmel. Boriskám é! Hát szóljon mama, szóljon.

Boriska él és mégis fájdalmas dolgot kell veled közölnöm.

Dénes dermedten nézett világtalan beteg anyósára s idegzetét visszafojtva várta a szót ajkáról.

Az imént mindaketten öngyilkosságot akartunk elkövetni folytatta a beteg. Boriska morfiomot

hozott. A nyomor nagy minálunk, elképzelhetetlenül nagy. Boriska munkát nem kapott sehol. Az éhség küszöbén állunk. Azt gondoltuk tehát, hogy meghalunk. Két szerencsétlen özvegyvel legyen kevesebb a földön. Boriska hozzád vágyott a másvilágra, már úgy volt, hogy bevesszük a halálhozó álmocseppeket.

Tovább, tovább szölt Dénes nyzgtalanul,

És akkor csöngettek . . . Alig egy órája lehetett ennek Zsomboky Andor nevű gróf lépett a szobába. Meleg szavakkal ecsetelte érzelmeit és megkért Boriska kezét . . .

A beteg elhalgatott, hogy lélegzetetve gyen és erőt merítsen a további beszédhez.

A . . . kezét a kezét kérte dadogta Dénes fejét két tenyérbe szorítva.

És Boriska mit mondott? — A gróf elhívta őt az édes anyjához Boriska oda ment, de kijelentette hogz . . .

Hogy? lihegte Dénes izgatottan.

Hogy egy éven belül nem lesz a grófé.

S a gróf?

Azt mondta, megvárja gyászév leteltét.

Oh! nyögte Dénes iszonyu fájdalommal és az asztalra borulva sírni kezdett.

Róza meghatottan és szóltalanul nézte, hallgatta ezt a borzasztó párbeszédet.

(Folyt. köv.)

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban
Wagner a Hangszer-Király
országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában
Budapest, József-körút 15. sz.
Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika kor.-tól 20 feljebb. Rényképes árjegyzék ingyen.

Ujságárusokat keresünk. 18 évesnél idősebb férfiakatnőke és te- resünk a „Makói Független Ujságnak az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4-6-7-8 koronát — úgy tően, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már keptelenek, azok is képesek még ujságot árutni. Tehát idős és előregedeit asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

Asszonyok s férfiak,
kik más munkára már képtelenek, a
Makói Független Ujság
árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Eladó ház. Honvédban, az orosz temető háta megett a Türr-utcában levő 1. sz. alatti teljesen újonnan épített öt öles, cserépletős, nagy ereszzel bíró ház,
kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Azonnal bele lehet költözni.

A „Makói Független Ujság“ előfizetési ára vidékre:
Erészt évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K 50 fill

Legjobb asztali borok
és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben
Iritz Sámuel özv. cégüél kapható

Nincs többé gyomorfajás!
A szabadalmazott
Kakukfűkőserü
házi szer, alig párszori használat után teljesen megszünteti mindenféle — még régi gyomorhajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,
Sándor Zsigmond
Szegedi utcai gyógytárában.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Iritz Sámuel özv. cég
ITAL ÁRJEYZÉKE
különleges TELJESEN TISZTA szeszmentes pálinkákról:
Valódi kék szilva literenkint 2.— K
Valódi törköly „ 2.4k „
„ 5 éves kajszi barack 2.— „
„ 8 „ „ „ 4.— „
„ 10 „ „ „ 5.— „
„ 5 „ „ „ 3.— „
A valódiságért a cég felelősséget vállal.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltő

Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök

nemkülönb női fehérneműek dus választékban

olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

Ujdonság!

ényképes hangszerárjegyzék ingyen. - Öväs! Figyelem a pontos címre és házszámra

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen notát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruháza, Budapest, József-körút.

Ujdonság!

Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüstfémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wagner Hangszer-Király

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szám alatt Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15.z Fényképes árjegyzék ingyen. Öväs: Figyeljen a pontos címre

SZABOTT ÁRAK!

KEDVEZŐ ALKALOM!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az ujévi leltárt megkezdtem s a tulsufolt raktár könnyebb felvétele miatt mindenféle rőfös árúk, ugymint

selyem, szövet, posztó, vászon, kanavász, barchet, berlini- és posztó kendők, paplanok, szőnyegek, stb. nagy

árengedménnyel árusítatnak.

Számos látogatást kér tisztelettel

Maradékok félárban!

TAMÁS MIHÁLY,

rőfőskereskedő. Makó. Ludpiac.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Fogtechnikai

müterem áthelyezés

Fogtechnikusi termemet Török Lajos bórkereskedő 3. számú házába (Ott Károly mellett) helyeztem át.

Szükségesnek tartom ezuttal felemlíteni, hogy az általam elkészült munkákért, mint eddig is, a műfogak tartósságáért és hasznavehetőségéért szavatosságot vállalok.

Kérem ezután is a n. é. közönség szives bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel **Farkas Péter** fogtechnikus.

Figyelem!

Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alanti cégnél

vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, ujévi, névnapi és nászajándéknak

Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.

Mindenfelé vidékre szállítás.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes-20 acéi trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. - Gyorsjavító mőhely. - Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Biztos sikert érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérelni, bármit ismertté

tenni vagy értesíteni akar a **Makói Független Ujság** hirdetésel

utján. Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.